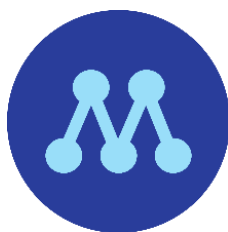

Budget 2026

För Tranås kommun med kommentarer, omvärldsanalys,
inriktning samt utblick 2027 - 2029

Bakgrund till vårt budgetförslag

Årets budgetarbete påverkas av nya rutiner. Kommunfullmäktige ska redan i juni fatta beslut om budgeten vilket innebär att den politiska processen har skyndats på. Vidare har den så kallade prislappsmodellen använts för att ta fram vad som benämns tekniska ramar. Det finns flera fördelar med denna modell där vi kan jämföra oss med riksgenomsnittet på en rad områden och också att ett större utrymme ges för politiska bedömningar och prioriteringar.

Det ska vara attraktivt och tryggt att bo i Tranås och vi vill få fler intresserade att flytta hit. Det är viktigt att såväl bostadsbyggandet som planering av nya bostadsområden anpassas till en realistisk, prognostiserad befolkningsutveckling. Under 2026 ska beslut fattas om reviderade tillväxtmål.

Tranås kommun, liksom många kommuner i landet, befinner sig i en omställningsfas, framför allt när det gäller demografin. Det föds påtagligt färre barn än för några år sedan, och andelen äldre ökar. Den tidigare positiva befolkningsutvecklingen har avstannat och vi behöver anpassa oss till nya förutsättningar samtidigt som vi med kraft måste arbeta för att vända befolkningsutvecklingen. Mot bakgrund av detta föreslår vi ett lägre resultat för 2026, jämfört med t ex SKR:s rekommendationer om vad som är ett långsiktigt önskvärt resultat, inte minst för att en kommun ska kunna finansiera sina investeringar utan att låna. Långsiktigt är detta inte hållbart, men vi bedömer det som nödvändigt för att inte allt för snabbt tvingas genomföra svåra förändringar. En konsekvens av detta är att investeringsutrymmet begränsas något. Kommunen ska även fortsättningsvis ständigt se över sin verksamhet utifrån ett kvalitets- och effektiviseringsperspektiv. Att göra saker och ting smartare och bättre till en lägre kostnad ska alltid uppmuntras!

Den nya budgetmodellen (prislappsmodellen) visar att Tranås relativt sett satsar mycket resurser på förskola, grundskola och gymnasium. Detta syns också i våra resultat, där inte minst grundskolans meritvärden sticker ut väldigt positivt. För Holavedsgymnasiet innebär samverkansarbetet med våra grannkommuner stora möjligheter och vi bedömer att andelen elever från grannkommunerna kommer att öka. Inom förskolan har vi en delvis ansträngd situation med stora barngrupper och som vi med olika medel vill försöka lindra.

Tranås har de senaste åren haft en ökande arbetslöshet, inte minst bland unga. Vår bedömning är att den trenden håller på att brytas och att nyanställningar kommer kunna ta fart under 2026. Vid sidan om en allmän konjunkturförbättring så krävs också väl avvägda insatser från Individ- och arbetsmarknadsnämnden och ett intensivt näringslivsarbete.

För att skapa utrymme för olika satsningar är det nödvändigt att Individ- och arbetsmarknadsnämndens lyckas sänka sina kostnader framförallt inom området individ- och familjeomsorg och vi behöver komma till rätta med höga kostnader för dyra placeringar. Vi betonar vikten av att fortsätta det inslagna arbetet för att sänka våra, i nationellt perspektiv, höga försörjningsstödkostnader. Detta arbete har högsta prioritet inte bara under 2026, utan även kommande år.

Under 2025 införs en ny socialtjänstlag. Kraven på kommunerna ökar, inte minst när det gäller förebyggande arbete. Den nya lagen berör flera nämnder och det är en kommunledningsuppgift att samordna implementeringen av den och det är ett arbete som bedrivs inte bara i år utan även under 2026 och kanske under längre tid. Rätt genomfört innebär det att färre kommuninvånare behöver stöd och att fler mår bra. I ett längre perspektiv innebär det naturligtvis lägre kostnader för insatser av olika slag. Vi tror att god samverkan mellan civilsamhället, föreningslivet och kommunen är avgörande för folkhälsan. Kultur- och fritidsnämnden har en mycket viktig roll att spela som samordnande kraft och en ”spindel i nätet”.

I och med att andelen äldre ökar i Tranås, liksom i övriga Sverige, kommer det att behövas fler som arbetar inom vård och omsorg. Redan idag finns det svårigheter att rekrytera personal med rätt kompetens. Vi behöver arbeta med att förbättra arbetsmiljön och stärka vår kompetensförsörjning. Vi ska intensifiera arbetet med att nyttja digitala hjälpmedel inom äldreomsorgen. Kraven på kunskaper i svenska betonas. Det brottsförebyggande arbetet riktat mot äldre och funktionshindrade ska utvecklas.

Arbetet med Tranås kommuns hållbarhetsstrategier är prioriterat och det arbete som bedrivits de senaste åren ska fortsätta och utvecklas mer. Arbetet med att få fler att vilja cykla oftare, inte minst skolelever till och från skolan, ska prioriteras. Vi behöver även bli bättre på att kommunicera ut det vi gör inom hållbarhetsområdet.

Skogsbruket ska utvecklas på så sätt att rekreation och mjuka värden prioriteras. Tidigare eftersläpningar inom plantering och röjning ska åtgärdas så fort som möjligt.

Vi vill skapa ett geografiskt Tranås som håller ihop och förutsättningen för att landsbygden ska leva är att ge människor möjlighet att verka och bo i hela vår kommun. Det ska vara attraktivt att bo på landsbygden, och vi vill säkerställa en god samhällsservice, bra vägar och utbyggt bredband. Vi värnar goda förutsättningar för vägunderhåll och att vägföreningar kan underhålla sina vägar via kommunala bidrag.

En fungerande och heltäckande kollektivtrafik, i första hand till och från, samt inom våra jobbpendlingsorter och som utvecklas i dialog med regionerna, har fortsatt högsta prioritet.

Moderaterna	Kristdemokraterna	Liberalerna	Sverigedemokraterna
Mats Holmstedt	Mats Antonsson	Erik Nygårds	Thorbjörn Johansson

Våra prioriteringar för 2026

M, KD, L och SD lägger följande förslag till budget 2026 och plan 2027–2029. Budgetförslaget är något avskalat vilket motiveras med att 2026 är ett valår och att det är rimligt att koalitionspartierna ska få större egna spelrum när vi närmar oss ett val. Mindre fokus har lagts på åren 2027–2029 med tanke på valet och att ett nyvalt fullmäktige tar över oktober 2026.

Sammanfattningsvis är detta våra gemensamma prioriteringar 2026:

- Fortsatt satsning på Kultur- och fritid för en stärkt folkhälsa, minskat utanförskap och en balanserad tillväxt, vilket också harmonierar med den nya socialtjänstlagen och dess betoning av förebyggande insatser.
- Fortsatt satsning på BU-nämndens verksamheter för att kunna erbjuda fortsatt hög kvalitet i förskola, grundskola och gymnasium. Fortsatt fokus på skolnärvaroprojektet "Tidiga insatser". Vi vill se en ökad satsning på att möjliggöra ett engagemang för ideella krafter i förskola och skola.
- Uppdrag åt Individ- och arbetsmarknadsnämnden att fortsätta arbeta för en budget i balans.
- Satsning inom Vård- och omsorgsnämnden på arbetsmiljö och kompetensförsörjning.
- Säkerställa att kommunen har ett tillfredsställande IT-säkerhetsskydd och en satsning på att komma ifatt i digitaliseringsarbetet, inom områden som är särskilt eftersatta.
- Fortsatt fokus på efterlevnad och utveckling av Tranås kommuns hållbarhetsstrategier.
- Anpassning av exploatering av bostäder så att det harmoniserar med en prognostiserad befolkningsutveckling, med fokus på målgruppen äldre för det kommunala bostadsbyggandet.
- Påbörja satsning mot ett mer hållbart skogsbruk så att rekreation och mjuka värden prioriteras.
- Det ska vara attraktivt att bo på landsbygden, och vi vill säkerställa en god samhällsservice, bra vägar och utbyggt bredband.
- Fortsatt satsning på att säkerställa bra kollektivtrafik till och från, samt inom våra jobbpendlingsorter.
- Bibehållen skattesats 22,01 kr.

Investeringar

Det budgeterade resultatet korrelerar med summan för skattekollektivets investeringar (resultat + avskrivningar) för att vi inte ska låna eller ta av eget kapital. Vi uppdrar till förvaltningen att göra prioriteringar och återrappporterar till Kommunstyrelsens arbetsutskott (2025-08-12) samt att Kommunfullmäktige (2025-09-15) fattar det slutgiltiga beslutet kring investeringar 2026"

Beräkning av ramar inkl. prioriteringar 2026

	Teknisk ram 2026	Förslag från respektive nämnd	Prioriteringar	Ram efter prioriteringar 2026
Kommunfullmäktige	2 686			2 686
Revision	1 205			1 205
Överförmyndare	2 943			2 943
Valnämnd	520			520
Kommunstyrelse inkl. kommunledningsförvaltning	125 613	7 700	5 000	130 613
Individ- och arbetsmarknadsnämnden	109 765	30 000	28 000	137 765
Bygg- och miljönämnden	7 284	1 050	0	7 284
Teknik- och griftegårdsnämnden	62 468	3 000	2 000	64 468
Kultur- och fritidsnämnden	57 546	10 500	3 000	60 546
Barn- och utbildningsnämnden	513 396	76 625	70 000	583 396
Vård- och omsorgsnämnden	491 190	2 200	-7 000	484 190
	0			
SUMMA NETTOKOSTNADER OVAN	1 374 617	131 075	101 000	1 475 617
FINANSFÖRVALTNING	-1 496 297			-1 496 297
BERÄKNAT RESULTAT	-121 680			-20 680
Resultatmål (tkr)	-35 795			-35 795
Återstår till prioriteringar	-85 885		15 115	15 115
Skatteintäkter och generella bidrag	-1 491 449			-1 491 449
Resultatmål (i %)	2,4%			1,4%

Investeringsutrymme (Skattekollektivet) 2026

NÄMNDER	Prel ram 2026	Förslag från respektive nämnd	Prioriteringar	Ram efter prioriteringar 2026
Kommunfullmäktige inkl. revision m. fl.	0			0
Kommunstyrelsen	12 012	9 112		12 012
Individ- och arbetsmarknadsnämnden	788	1 800		788
Bygg- och miljönämnden	250	250		250
Teknik- och griftegårdsnämnden	28 090	28 090		28 090
Kultur- och fritidsnämnden	4 535	4 535		4 535
Barn- och utbildningsnämnden	12 530	12 530		12 530
Vård- och omsorgsnämnden	4 450	8 525		4 450
SUMMA INVESTERINGAR	62 655	64 842		62 655
Exploatering (företagslönsam investering)	16 000	18 900		16 000
BERÄKNAD INVESTERINGSRAM SKATTEFIN.	78 655	83 742		78 655
Avskrivningar	32 300			32 300
Försäljning mark	5 000			5 000
Utrymme för investeringar (avskr + resultat)	73 095			57 980
Differens (- saknas finansiering)	-5 560			-20 675

Beräkning av ramar inkl. prioriteringar 2027

	Teknisk ram 2027	Förslag från respektive nämnd	Prioriteringar	Ram efter prioriteringar 2027
Kommunfullmäktige	2 747			2 747
Revision	1 243			1 243
Överförmyndare	3 037			3 037
Valnämnd	21			21
Kommunstyrelse inkl. kommunledningsförvaltning	129 002	8 400	5 000	134 002
Individ- och arbetsmarknadsnämnden	113 192	20 000	20 000	133 192
Bygg- och miljönämnden	7 499	850	0	7 499
Teknik- och griftegårdsnämnden	65 458	6 400	2 000	67 458
Kultur- och fritidsnämnden	59 496	10 500	3 000	62 496
Barn- och utbildningsnämnden	524 066	76 120	68 000	592 066
Vård- och omsorgsnämnden	516 913	2 200	-3 000	513 913
SUMMA NETTOKOSTNADER OVAN	1 422 675	124 470	95 000	1 517 675
FINANSFÖRVALTNING	-1 540 356			-1 540 356
BERÄKNAT RESULTAT	-117 681			-22 681
Resultatmål (tkr)	-36 788			-36 788
Återstår till prioriteringar	-80 893		14 107	14 107
Skatteintäkter och generella bidrag	-1 532 814			-1 491 449
Resultatmål (i %)	2,4%			1,5%

Investeringsutrymme (Skattekollektivet) 2027

NÄMNDER	Prel ram 2027	Förslag från respektive nämnd	Prioriteringar	Ram efter prioriteringar 2027
Kommunfullmäktige inkl. revision m. fl.	0			0
Kommunstyrelsen	6 862	7 562		6 862
Individ- och arbetsmarknadsnämnden	658	700		658
Bygg- och miljönämnden	250	250		250
Teknik- och griftegårdsnämnden	30 000	25 000		30 000
Kultur- och fritidsnämnden	3 645	3 645		3 645
Barn- och utbildningsnämnden	10 225	10 225		10 225
Vård- och omsorgsnämnden	4 280	7 190		4 280
SUMMA INVESTERINGAR	55 920	54 572		55 920
Exploatering (företagslönsam investering)	23 500	22 800		23 500
BERÄKNAD INVESTERINGSRAM SKATTEFIN.	79 420	77 372		79 420
Avskrivningar	26 800	26 800		26 800
Försäljning mark	10 000			10 000
Utrymme för investeringar (avskr + resultat)	73 588			59 481
Differens (- saknas finansiering)	-5 832			-19 939

Beräkning av ramar inkl. prioriteringar 2028

	Teknisk ram 2028	Förslag från respektive nämnd	Prioriteringar	Ram efter prioriteringar 2028
Kommunfullmäktige	2 835			2 835
Revision	1 286			1 286
Överförmyndare	3 140			3 140
Valnämnd	21			21
Kommunstyrelse inkl. kommunledningsförvaltning	133 029	8 700	5 000	138 029
Individ- och arbetsmarknadsnämnden	116 875	10 000	10 000	126 875
Bygg- och miljönämnden	7 752	350	0	7 752
Teknik- och griftegårdsnämnden	68 879	6 400	2 000	70 879
Kultur- och fritidsnämnden	61 560	10 500	4 000	65 560
Barn- och utbildningsnämnden	536 903	76 860	66 000	602 903
Vård- och omsorgsnämnden	544 477	0	0	544 477
	0			
SUMMA NETTOKOSTNADER OVAN	1 476 757	112 810	87 000	1 563 757
FINANSFÖRVALTNING	-1 589 329			-1 589 329
BERÄKNAT RESULTAT	-112 572			-25 572
Resultatmål (tkr)	-31 593			-31 593
Återstår till prioriteringar	-80 979		6 021	6 021
Skatteintäkter och generella bidrag	-1 579 664			-1 491 449
Resultatmål (i %)	2,0%			1,7%

Investeringsutrymme (Skattekollektivet) 2028

NÄMNDER	Prel ram 2028	Förslag från respektive nämnd	Prioriteringar	Ram efter prioriteringar 2028
Kommunfullmäktige inkl. revision m. fl.	0			0
Kommunstyrelsen	6 862	16 562		6 862
Individ- och arbetsmarknadsnämnden	658	700		658
Bygg- och miljönämnden	250	250		250
Teknik- och griftegårdsnämnden	30 000	30 000		30 000
Kultur- och fritidsnämnden	3 645	3 645		3 645
Barn- och utbildningsnämnden	10 225	10 225		10 225
Vård- och omsorgsnämnden	4 280	4 830		4 280
SUMMA INVESTERINGAR	55 920	66 212		55 920
Exploatering (företagslönsam investering)	23 500	33 800		23 500
BERÄKNAD INVESTERINGSRAM SKATTEFIN.	79 420	100 012		79 420
Avskrivningar	22 100			22 100
Försäljning mark	15 000			15 000
Utrymme för investeringar (avskr + resultat)	68 693			62 672
Differens (- saknas finansiering)	-10 727			-16 748

Beräkning av ramar inkl. prioriteringar 2029

	Teknisk ram 2029	Förslag från respektive nämnd	Prioriteringar	Ram efter prioriteringar 2029
Kommunfullmäktige	2 934			2 934
Revision	1 330			1 330
Överförmyndare	3 249			3 249
Valnämnd	522			522
Kommunstyrelse inkl. kommunledningsförvaltning	137 183	9 400	5 000	142 183
Individ- och arbetsmarknadsnämnden	120 871	0	0	120 871
Bygg- och miljönämnden	8 026	350	0	8 026
Teknik- och griftegårdsnämnden	72 431	6 400	3 000	75 431
Kultur- och fritidsnämnden	63 593	14 000	5 000	68 593
Barn- och utbildningsnämnden	550 906	77 000	64 000	614 906
Vård- och omsorgsnämnden	571 735	0	0	571 735
	0			
SUMMA NETTOKOSTNADER OVAN	1 532 782	107 150	77 000	1 609 782
FINANSFÖRVALTNING	-1 643 707			-1 643 707
BERÄKNAT RESULTAT	-110 926			-33 926
Resultatmål (tkr)	-32 628			-32 628
Återstår till prioriteringar	-78 298		-1 298	-1 298
Skatteintäkter och generella bidrag	-1 631 396			-1 491 449
Resultatmål (i %)	2,0%			2,3%

Investeringsutrymme (Skattekollektivet) 2029

NÄMNDER	Prel ram 2029	Förslag från respektive nämnd	Prioriteringar	Ram efter prioriteringar 2029
Kommunfullmäktige inkl. revision m. fl.	0			0
Kommunstyrelsen	6 862	6 362		6 862
Individ- och arbetsmarknadsnämnden	658	700		658
Bygg- och miljönämnden	250	250		250
Teknik- och griftegårdsnämnden	30 000	30 000		30 000
Kultur- och fritidsnämnden	3 645	3 645		3 645
Barn- och utbildningsnämnden	10 225	10 225		10 225
Vård- och omsorgsnämnden	4 280	5 310		4 280
SUMMA INVESTERINGAR	55 920	56 492		55 920
Exploatering (företagslönsam investering)	23 500	35 300		23 500
BERÄKNAD INVESTERINGSRAM SKATTEFIN.	79 420	91 792		79 420
Avskrivningar	18 000			18 000
Försäljning mark	15 000			15 000
Utrymme för investeringar (avskr + resultat)	65 628			66 926
Differens (- saknas finansiering)	-13 792			-12 494